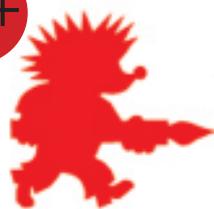

16+

ВОЖАК

Часопіс сатыры і гумару

ISSN 0132-5957

6 • 2019
чэрвень

Анастасія СКАРКО.

ІГОЛКАТЭРАПІЯ
Міні-фельетоны

2-3

Аляксандр ЗОТАЎ
Бег не на месцы
(II Еўрапейскія гульні)

12-13

Генадзь АЎЛАСЕНКА
**Русалкі з хвастамі
і без хвастоў**
(Займальныя міфы)

23

«Мэтай рэформы сістэмы адукацыі павінна быць выхаванне людзей, якія маглі б эфектыўна працаваць без падказак «зверху» і пастаяннага кантролю» (па матэрыялах друку).

«У капіталістычнай эканоміцы патрэбны кіраўнікі (капіталісты і чыноўнікі), якія ў сілу выхавання здольныя кіраваць сабой і сваімі (і чужымі) грашымі ў інтарэсах грамадства без пастаяннай апекі дзяржавы» (па матэрыялах друку).

Нічыпар ШЭРАНЬКІ

Горкае шкадаванне

У гэтым годзе на градзе
Адной раздолле лебядзе.

На селішчы, між рослых дрэў,
Апошні лапiк затравеў.

І смутна кажа нам града:
Па-чалавечы вас шкада!

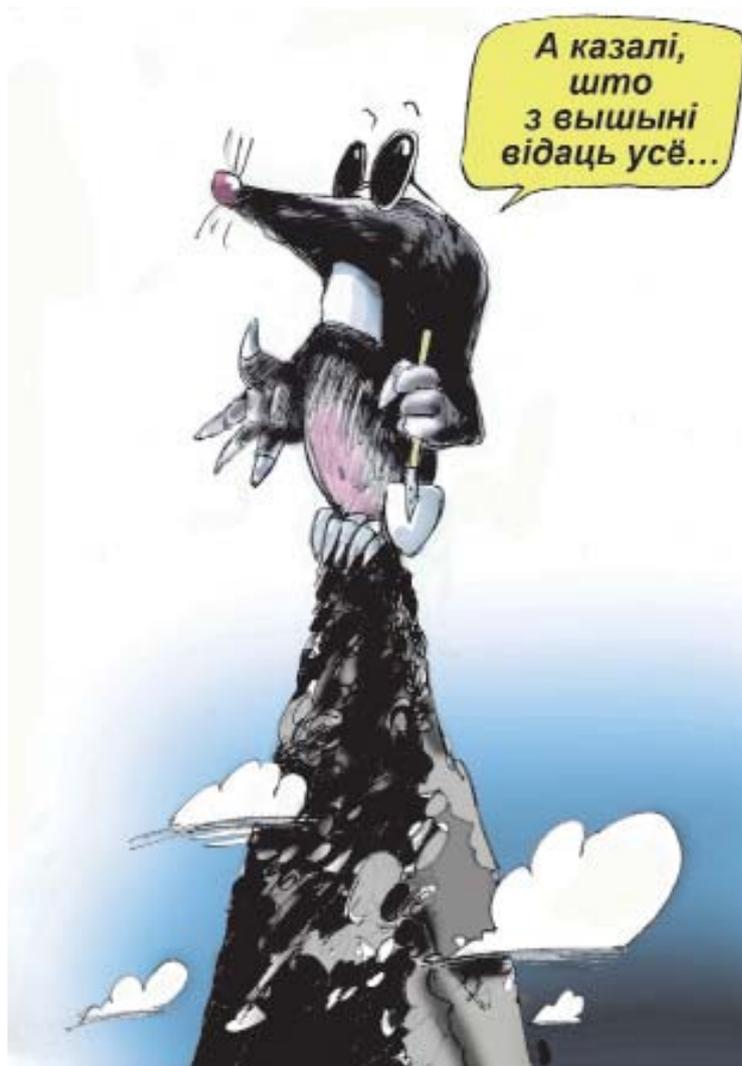
Норма маралі

Ужо не здзіўляемся – выраслі густа
Нахабства, прытворства, хлусня і распуста.
І гэтак учэпіста, браткі, заселі
У чалавечым падатлівым целе,
Што не прыкмецілі мы, як сталі
Нормаю чалавечай маралі.

Пра смецце

Я – той, хто ў жыцці не кiнуў акурка,
Жыву ў грамадзе бескультурных прыдуркаў.
Смецце паўсюль – нібы ў вочы перцам!
Найбольш жа яго ў чалавечым сэрцы.
Калі наступіць часiна тая,
Што смецце гэтае павымятае?!

Алег КАРПОВІЧ.

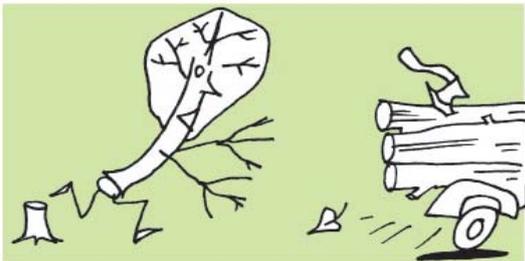
Вікенцiй ПУЗАНКЕВІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Канкурэнты караедаў

Салігорскі раён. У насякомых-шкоднікаў з'явіліся канкурэнты! Гэта работнікі прадпрыемства «Старобінскі лясгас», што нарыхтавалі ў снежні 2014 года 2 333 кубаметры драўніны дзелавых парод (вольха, бяроза, сасна) і павінны былі вывезці яе з месца высечкі праз тры месяцы. Але забралі толькі каля трэці сыравіны. Тэрміны вывазу працягнулі яшчэ на дзевяць месяцаў... У рэшце рэшт з маўклівага дазволу дырэктара яна так і засталася гніць у лесе.

Бяздзейнасць кіраўніка аказалася горшай за караедаў: жукі наўрад ці здольны знішчыць столькі дрэў. Было сапсавана драўніны на агульную суму больш за 13,5 тысяч рублёў.

Узбуджана крымінальная справа.

Перахваліў

Брэст. Дырэктар фірмы па вырабе, рэалізацыі машын і абсталявання для сельскай і лясной гаспадаркі лічыў, што сам сябе не пахваліш — ніхто не пахваліць. Таму ў абход кантракта ў 2016 — 2018 гадах і ўзнагароджваў сябе штормесячна надбаўкамі за складанасць і напружанасць працы.

Беспадстаўныя «кампліменты» кіраўніка ў свой адрас абыхліся арганізацыі ў амаль 9 тысяч рублёў.

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Скупы плаціць двойчы

Мінск. Майстар сэрвіснага цэнтра са спачуваннем глядзеў на чарговага кліента:

— На жаль, я не змагу адрамантаваць і ваш тэлевізар. Хіба вы не заўважылі, што гарантыйны талон фальшывы, а чэк раздрукаваны на прынтары? Дзе прадаваліся такія тэлевізары?

— У адной інтэрнэт-краме, — разгублена прамармытаў наведвальнік. — Там было танней, чым у іншых, і дастаўка хуткая. Здаецца, я пачынаю разумець, чаму...

Сапраўды, скупы плаціць двойчы. У дадзеным выпадку, і за пакупку, і за рамонт...

У выніку махлярства з бухгалтарскімі дакументамі ўладальнік (і адначасова дырэктар) віртуальнага магазіна за паўтара года не пералічыў у бюджэт падаткаў больш чым на 70 тысяч рублёў. Продажам «падманнай» дарагой бытавой тэхнікі зацікавіліся кантралёры.

Перакрут

Гомельская вобласць. Як кажуць, не круці вельмі: перакруціш. Больш за дзесяць гадоў на складзе аднаго са структурных падраздзяленняў ААТ «Беларускі металургічны завод» — кіруючая кампанія холдынгу «Беларуская металургічная кампанія» пылілася імпартае аб-

Алег ГУЦОЛ.

сталаяванне. Яно пастаўлялася для будаўніцтва пэўнага трубапракатнага комплексу.

Перад пачаткам капітальнага рамонтнага трубапракатнага цэха яго кіраўнікі ўзгадалі пра інвестыцыйны праект і ўсталявалі новую тэхніку замест дзеючай. Праўда, на паперы. А на самай справе імпартаў лінію для апрацоўвання труб... здалі на металалом пад выгодам старой.

Урон ацэньваецца ў 173 тысячы рублёў. У адносінах «круцэлёў» узбуджана крымінальная справа.

Не крышталёў...

Лідскі раён. У адрозненне ад прадукцыі ААТ «Шкло-завод «Нёман» сумленне кіраўніка яго структурнага падраздзялення крышталёва чыстым назваць нельга. Не параіўшыся з эканамічнымі саветамі, ён заключыў з польскай фірмай дагавор на пастаўку шклаваты па зніжанай цане. Гэта каштавала беларускаму прадпрыемству больш за 140 тысяч рублёў страт.

«Нешта тут не крышталёва чыста», — падумалі супрацоўнікі фінансавай міліцыі і кантралёры, даведаўшыся пра ўмовы пагаднення. І не памыліліся.

Вядзецца папярэдняе расследаванне.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Уладзімір ЧУГЛАЗАЎ.

УСМЕШКІ

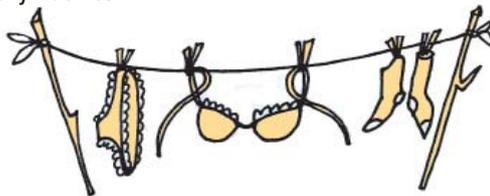
Спадалася бялізна

Вясковы дзядзька Антось пасля таго, як вып'е дзе-небудзь чарку-другую, абавязкова заглядвае да ўдавы Ганны, якая пераехала з горада... Калі ж вяртаецца дадому, жонка пачынае абурацца:

— І што ты ў ёй знайшоў? Я ж прыгажэйшая за яе! Мужчына маўчыць.

— Ці яна смачнейшая за мяне?! — не вытрымлівае жонка.

— У яе бялізна лепшая, — адказвае Антось і хаваецца ў лазню.

«Слушная» прычына

— Кузняцоў, я табе ўчора даў тэрміновае заданне, а ты нічога не зрабіў! — абураецца начальнік. — Чаму сёння не выконваеш?

— Дык заданне ж было тэрміновае, і ўчора, — апраўдваецца той. — Сёння ўжо, відаць, не трэба... Лепш я новае заданне пачакаю!

Пагуляў, дык пагуляў!

«Гэта мне яшчэ мой дзед расказваў, — узгадвае Анатоль у гутарцы з сябрамі. — Ой, кажа, пагуляў я ў святы, дык пагуляў! Ездзіў у госці да дзядзькі. Ранічкай, як толькі прыехаў, выпіў тры вялікія кубкі дзядзькавай самагонкі — і спаць!.. У абед выпіў яшчэ два кубкі і зноў заваліўся ў ложка... А вечарам асіліў ажно тры... Як дабраўся дадому — не памятаю. Пагуляў, дык пагуляў!..»

Даслаў Міхась СЛІВА,
г. Рагачоў.

Міхась ПАЗНЯКОЎ

Вакол літаратуры

Паэт – хвалько! Аратар, хват!
Ды кніга вершаў – самвыдат...

Наш час адметны ад усіх часоў:
Паэтаў зараз больш, чым чытачоў.

Не спалася. Бяда: замест снатворнага
Прыняў паэт залішне вершагоннага.

Верш паэтэса нам чытала,
Красуня – ногі ад вушэй!
Але калі б яна маўчала,
Крычалі б «бравы» ўсе грамчэй.

Слабенькай кнігі ў важнай зале
Наладзіў прэзентацыю паэт.
Між тым, пра недахопы ўсе маўчалі,
Бо шчодры абяцаны быў фурштэт.

Саюз пісьменнікаў цяпер не ў модзе,
Тых творцаў – нібы летам камароў.
Патрэбна зараз у народзе
Стварыць саюзы чытачоў.

Паэт не прызнае халтуры
І піша пра любоў з натуры.

Паэт заўсёды прастуджаны, таму
і вершы ў яго сырыя.

Аўтар вельмі любіць паэзію, шмат
піша, аднак без узаемнасці.

Ваш твор у найвыскай ступені
нізкамастацкі...

Пісьменнік вельмі худы, але глуп-
ства піша поўнае.

Яму не ўдаліся ні паэзія, ні проза,
таму ён падаўся ў крытыкі.

Аўтар часта выдаецца, хоць яго
яшчэ не чытаюць.

Віктар КУНЦЭВІЧ

РАЗВАДАВА

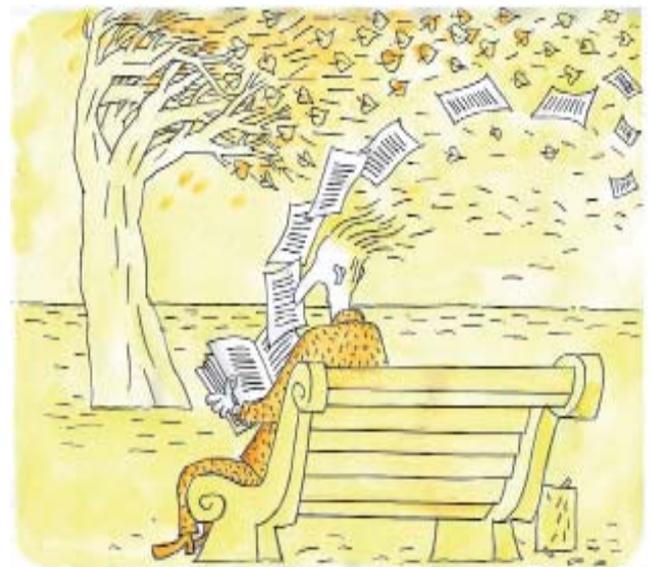
Валянціне Габрусёвай

Пад Клічавам-градам –
Лясы ды балоты.
Там вёска Развадава
Шчыруе ў турботах.
У вёсачцы гэтай
Жыве паэтэса,
З дзяцінства сагрэтая
Ласкаю лесу.

І мае Развадава
Сваю таямніцу:
Калі ты пад градусам –
Так добра там спіцца!..
Як волат Ілля
Пад лаўкай, на печы
Храпеў тыдзень я.
Ачомаўся.
Вечар.
Ціхутка, бы тхор,
У хату залез.
І енчыць нутро:
«Згару! Згарыць лес!»
Зайшла паэтэса.
З вачэй льецца злосць:
«Ішоў бы ты лесам,
Абрыдлы мне госць!»

г. Магілёў.

Алег ГУЦОЛ.

«Папяровы бусел» прыляцеў!

Брэсцкае абласное аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі сумесна з Цэнтральнай гарадской бібліятэкай імя А. С. Пушкіна правяло штогадовую гумарыну «Смех заваёўвае Сусвет», галоўнымі героямі якой сталі пераможцы першага рэспубліканскага гумарыстычнага конкурсу «Папяровы бусел».

«Чаму бусел папяровы?» – спытаеце вы. Па-першае, гэтая птушка са старадаўніх часоў была прадвеснікам шчасця, сімвалам дабрабыту, душэўнай чысціні. Менавіта дабрыві і святлом вылучаецца беларускі гумар. Пазнаёміўшыся з конкурснымі творамі, мы яшчэ раз пераканаліся ў гэтым. Незласліва, але трапна і дасціпна выкрываюць нашы літаратары лайдакоў ды няўмек, смела іранізуюць над няўдачамі і сакавіта расказваюць пра смешныя выпадкі з жыцця. А па-другое, менавіта на белы аркуш паперы кладуцца ўдалыя пісьменніцкія здабыткі!

Конкурс быў абвешчаны на пачатку года, і ў ім прынялі ўдзел 59 аўтараў з розных куткоў Беларусі. Прафесійнае журы ў складзе літаратуразнаўцаў, журналістаў і пісьменнікаў разгледзела 154 «закадзіраваныя» творы. Інтрыга трымалася да апошняга. У лік фіналістаў трапілі Зінаіда Дудзюк і Наталля Шляжка з Брэста, Галіна Бабарыка са Століншчыны, Дзмітрый Юртаеў і Валянціна Драбышэўская з Мінска, Мая Галіцкая з Гомельшчыны, Віктар Сабалеўскі, Аляксандр Быкаў і Рэгіна Рэўтовіч з Міншчыны. Пераможцамі сталі паэт, праязік, дзіцячы пісьменнік Генадзь Аўласенка з Чэрвеня і паэт-бард Уладзімір Цанунін з Вілейкі.

З вялікай радасцю і цікавасцю брэсцкія прыхільнікі гумарыстычнага жанру чакалі дарагіх гасцей. Ва ўрачыстай абстаноўцы лепшым гумарыстам былі ўручаны ды-

пломы і спецыяльна распрацаваныя памятныя статуэткі. Генадзь Аўласенка і Уладзімір Цанунін пакарылі брэсцкую публіку шчырасцю, лагоднасцю, яркімі творамі і бліскучым гумарам.

«Гумар – агульначалавечы набытак, і ў кожнай нацыі ён свой. Але ў славянскіх народаў гумар падобны, мы актыўна смяёмся са сваіх слабасцей, а, як вядома, смяяцца з іх можа толькі моцны чалавек», – падкрэсліла вядучая мерапрыемства Любоў Кресеўская і запрасіла да мікрафона пастаянных удзельнікаў абласной гумарыны – сяброў украінскага навукова-педагагічнага саюза «Берагіня» Віктара Місіюка (кіраўнік арганізацыі) і кабыранчына Аляксандра Саўчанку. Яны парадавалі глядачоў вясельымі байкамі і песняй на ўкраінскай мове з глыбокай народнай мудрасцю.

Падзяліліся сваімі новымі гумарыстычнымі творамі пісьменнікі Георгій Тамашэвіч з Брэста, Віктар Рэчыц з Івацэвічаў, Расціслаў Бензюрук з Жабінкі, маладая пісьменніца, журналістка з Іванава Настасся Самчанка. Дарэчы, усіх твораў, удзельнікаў гумарыны, аб'ядноўвае пастаяннае супрацоўніцтва з рэспубліканскім часопісам «Вожык», нумары якога былі прадстаўлены на выставе, падрыхтаванай брэсцкай Цэнтральнай гарадской бібліятэкай імя А. С. Пушкіна.

Упрыгожылі імпрэзу сваім бадзёрым выкананнем музычных твораў навучэнкі Брэсцкага музычнага каледжа імя Рыгора Шырмы, баяністкі Кацярына Прохарава і Таццяна Крывалевіч.

Таццяна ДЗЕМІДОВІЧ,
старшыня Брэсцкага абласнога аддзялення
Саюза пісьменнікаў Беларусі.
Фота Наталлі АРЦЕМЧЫК.

КАЛІ ХОЧАШ ПРАПАСЦІ...

Фельетон-сцэнка

Дзеючыя асобы:

Мікіта Зубаў – немалады ўчастковы, сярэдняга росту, у валасах прабіваецца сівізна.

Юрый Карась – мужчына гадоў пад сорок, невысокі, крыху поўны. Выкліканы на гутарку ў раённае ўпраўленне ўнутраных спраў.

Кабінет участкавага. Злева ад увахода каля акна – стол з камп'ютарам, за ім сядзіць Мікіта Зубаў і вывучае крымінальную справу. Чуецца стук у дзверы. На парозе з'яўляецца Юрый Карась.

Юрый Карась (няўпэўнена). Добры дзень, я Юрый Карась.

Мікіта Зубаў. Праходзьце, сядайце, калі ласка. (Мужчына садзіцца на крэсла насупраць Мікіты Зубава.) Вы ведаеце, навошта вас выклікалі?

Юрый Карась (напружана). Не, нават не здагадваюся.

Мікіта Зубаў. Вам вядома крама «Вечаровая зорка»?

Юрый Карась. Я жыву побач.

Мікіта Зубаў. Як часта туды ходзіце? Калі былі апошні раз?

Юрый Карась (асцярожна). Заходжу раз у тры дні недзе... Здаецца, шостага мая быў.

Мікіта Зубаў. Што вы памятаеце пра той дзень?

Юрый Карась. Я зайшоў купіць нешта на вячэру. (Робіць паўзу.)

Мікіта Зубаў. Можна, што-небудзь знаходзілі?

Юрый Карась (вымушана). Так, кашалёк з грашыма і смартфон. Яны ляжалі ў адчыненай камеры захоўвання. Відаць, нехта забыўся...

Мікіта Зубаў. І што было далей?

Юрый Карась (адводзіць вочы ўбок). Пачакаў з паўгадзіны ўладальніка. Той не з'явіўся, таму я ўзяў рэчы, каб самастойна знайсці гаспадара. Спрабаваў званіць па некалькіх нумарах з кантактаў у смартфон, але дарэмна.

Мікіта Зубаў. Чаму вы адразу не пакінулі знойдзенае ў краме адміністратару ці вартаўніку? Няхай бы яны займаліся пошукамі.

Юрый Карась (пачынае круціцца на крэсле). Я не ведаў, дзе яны.

Мікіта Зубаў. Такім чынам, ўладальнік згубленага яшчэ не знайшоўся?

Юрый Карась (нервова). Я рабіў усё магчымае, а зараз шкадую пра гэта! Вось, ужо ў міліцыю выклікалі.

Мікіта Зубаў. Давайце разам паглядзім відэазапісы з камер назірання ў краме «Вечаровая зорка». (Паварочвае манітор да мужчыны і пачынае каменціраваць падзеі.) Вы заўважаеце адчыненую ячэйку камеры захоўвання, падыходзіце бліжэй. Азіраецца навокал, шукаючы ўладальніка, а потым

быццам уважліва чытаеце нешта ў тэлефоне. Праз пяць хвілін хуценька забіраеце знаходку.

Юрый Карась (нястрымана, гатовы ўстаць). Таму і хуценька, каб нехта не ўкраў чужыя рэчы!

Мікіта Зубаў (пасля кожнага сказа пераводзіць погляд з манітора на мужчыну, пільна назіраючы за яго эмоцыямі). Вы спяшаецеся на выхад паўз вартаўніка. Але ж вы быццам не ведалі, дзе ён? І не дзіўна, што спяшаецеся, бо праз паўгадзіны ўладальніка забытых рэчаў вяртаецца. Гэта студэнтка, якая раней забірала пакеты з камеры захоўвання. Яна перакладвала пакупкі і пакінула кашалёк і смартфон у ячэйцы. У краме дзяўчына іх не знайшла, таму звярнулася ў міліцыю.

Юрый Карась (разгублена). Як я павінен быў здагадацца, што яна вернецца?

Мікіта Зубаў (з раздражненнем). Напачатку хаця б не выключачь знойдзены смартфон. Дзяўчына так і не дазванілася вам.

Юрый Карась (спалохана). Але я не злодзей! Я ж не з сумкі выцягнуў рэчы, а знайшоў іх!

Мікіта Зубаў. А вось закон лічыць па-іншаму. Адна справа, калі вы не аддаеце ў міліцыю знойдзеную на вуліцы маёмасць, ўладальніка якой не ведаеце. Калі яна каштуе тысячу і больш базавых велічынь, вам пагражае крымінальная адказнасць, калі менш – адміністрацыйная (за прысваенне знойдзенага).

Іншая справа, калі вы знайшлі рэч у краме ці іншай установе, куды чалавек можна вярнуцца па згубленае. (Юрый Карась уважліва слухае, нават бліжэй пасунуў крэсла да стала.) Вы пакінулі знаходку коштам больш за дзве базавыя велічыні сабе, таму вас чакае крымінальная адказнасць за крадзеж. (Мужчына гатовы ўстаць.) І тое ж самае магло быць, калі, напрыклад, на вуліцы вы бачылі, як у некага з кішэні выпадае тэлефон. Чалавек ідзе далей, не заўважыўшы згубы, а вы падбіраеце рэч.

Юрый Карась (стрымліваецца, каб не павысіць голас). Дык мяне яшчэ і судзіць будучь? Не хачу нават

слухаць! Хіба я на допыце? (Ускок-вае.) Выклікайце позвай – і тады гутарка працягнецца. У мяне няма часу весці такія размовы.

Мікіта Зубаў. Да хуткай сустрэчы. (Мужчына імкліва выбягае з кабінета. Участковы размаўляе ўжо з сабой.) І што дрэнна, такіх Карасёў шмат...

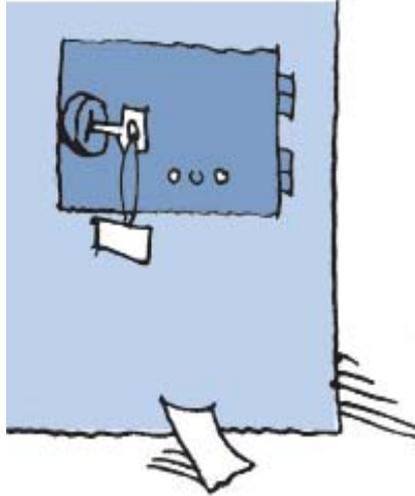
Адзін мінчанін прысвоіў знойдзены позна вечарам у тралейбусе № 53 дзявочы руksак з рэчамі і грашыма. Другі, украінец, «дадумаўся» забраць гадзіннік, згублены ў Нацыянальным аэрапорце «Мінск» паслом Азербайджана ў Казахстане. Трэція – мінскія школьніцы – палічылі сваімі 6 100 долараў, якія выпалі з сумкі наведвальніцы гандлёвага цэнтра па вуліцы Дзянісаўскай. Калі дзяўчат затрымалі, адна з іх ужо купіла сабе адзенне і мабільны тэлефон...

І навошта было людзям браць чужое? Усё роўна ім давалося вяртаць знойдзенае. Але ж першага яшчэ

асудзілі за крадзеж, у адносінах другога ўзбуджана крымінальная справа, а па трэцяму выпадку праводзіцца праверка.

Як кажуць, калі хочаш прапасці, то пачні красці...

Алена КЕДА.

Самастойна вылечыць склероз немагчыма па дзвюх прычынах: то не памятаеш, як называецца хвароба, то чым яе лячыць.

Паглядзіш на сябе ў люстэрка – які я разумны! Паглядзіш на разліковы лісток з бухгалтэрыі – які дурань!

Бог стварыў чалавека па сваім вобразе і падабенстве, а копія, як вядома, заўсёды горшая за арыгінал.

Чалавек-бумеранг: як бы далёка ні пасылалі, заўсёды вяртаўся.

Яе бацькі аказаліся вельмі шчодрымі: я прасіў толькі руку і сэрца, а яны аддалі ўсю дачку.

Пракрычаў такое слова, што рэха пачырванела і не адзавалася.

Майстэрства прамойцы: гаварыць агульныя фразы сваімі словамі.

Жанчына можа адначасова ляжаць на канале і вісець на тэлефоне.

Мала таго, што даю слова, дык я ж павінен яго яшчэ і стрымаць. Ці не вельмі многа патрабуюць ад аднаго чалавека?

**Даслаў Анатоль
БАРЫСАГЛЕБСКІ,
г. Гомель.**

Анастасія СКАРКО і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Кацярына ЕЛІСЕЕНКА

ПРЫГОДЫ МАСІ

Гаспадар запіхнуў мяне ў «пераноску» і пашыбаваў у машыну. Укінуў на задняе сядзенне. Побач паставіў пакет з харчамі, а наверх ускінуў латок. Добра, што хоць чысты... Весела гукнуўшы: «Мася, паехалі на дачу! Будзем дровы на зіму нарыхтоўваць, пакуль наша гаспадыня прастуду лечыць!», ён націснуў на педаль газу, і мы памчаліся. Куды? Лепей не пытайце... Спачатку – у лес на дзялянкі, пасля – у кантору лясніцтва, затым – зноў у лес. Чатыры гадзіны я мужа трымалася ў «пераносцы» па лясных дарогах... Нарэшце прыехалі на дачу, у вёску.

Гісторыя з гумарам

Пяру Кацярыны ЕЛІСЕЕНКІ падуладны і паэзія, і проза (прычым як на беларускай, так і на рускай мовах). Маладая творца актыўна публікуецца ў перыядычных выданнях. Яе прозвішча можна ўбачыць у «Настаўніцкай газеце», «Беларускай лясной газеце», абласной газеце «Магілёўскія ведамасці», раёнках «Голас Касцюкоўшчыны», «Іскра» (Чавускі раён) і іншых. Ахвотна прымае ўдзел у шматлікіх творчых літаратурных конкурсах, узнагароджана дыпламамі. У паўсядзённым жа жыцці яна, наадварот, даволі сціплы чалавек, які пазбягае залішняй публічнасці.

Кацярына нарадзілася ў г. Касцюковічы Магілёўскай вобласці. Скончыла гістарычны факультэт Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. А. Куляшова. Актыўна ўдзельнічала ў руху студэнцкіх будаўнічых атрадаў. Зараз Кацярына Уладзіміраўна працуе выкладчыкам гісторыі СШ № 32 г. Магілёва.

У яе кнізе вершаў «Рабіна я» пераважаюць «сур'ёзныя» тэмы – вяртанні да вытокаў, любові да Бацькаўшчыны, жаночага шчасця і прызначэння чалавека. Як прызналася сама аўтар, значны ўплыў на яе мастацкі светапогляд аказала літаратурная спадчына земляка Алеся Письмянкова. Аднак апошнім часам з-пад пяра пачалі выходзіць творы гумарыстычнага характару, заснаваныя, па словах Кацярыны, «на чыстай жыццёвай праўдзе». Мы такому пачынанню вельмі рады і з задавальненнем знаёмім чытачоў з новым аўтарам «Вожыка».

У першы вечар я напісала гаспадару ультыматум. Зразумела, на кашачай мове, кіпцюрамі, на канапе. Патрабавала вярнуць мяне ў самы кароткі тэрмін да гаспадыні, а пакуль – забяспечыць асобны пакой і «віскас» тры разы ў дзень. На ўсялякі выпадак схавалася за шафу.

Гаспадар крыху пашукаў мяне, пазяхнуў ды заснуў проста на канапе. Я тым часам вырашыла падсілкавацца. Галадоўку ж ніхто не аб'яўляў.

З раніцы засела ў абароне. Нос не паказваю, няхай паперажывае! Зноў крыху пашукаў, прамармытаў: «Будзе галодная – з'явіцца» і знік. Гэй, а дзе мой «віскас»? Хачу есці!

Дзень сноўдалася па хаце, грэлася на сонейку на акне, напісала яшчэ адзін ультыматум. Упершыню ў жыцці залезла на стол (а я вельмі выхаваная кошка), пераканалася, што хлеб, цукар і соль усё ж не ем.

Нарэшце дачакалася, лесаруб прыйшоў! Пачынаю лашчыцца і прасіць есці: голад не цётка... Гаспадар па-сміхнуўся, дастаў цэлы пачак «віскасу», высыпаў у міску. Відаць, кампенсация за дзень. А сам паеў сала з хлебам ды патэпаў адпачываць. Вось лайдак!..

Ранкам гаспадар прагнуўся, памыўся, прыбраў мой латок, прыгатаваў сняданак. І пакуль я займалася гігіенічнымі працэдурамі, зноў пасунуўся ў лес. Хутчэй пабегла да міскі: поўная. Ну, і за тое дзякуй!

Смачна пад'ела, залезла на акно. Ляжу, нікога не чапаю. Раптам з вуліцы нехта скокнуў на мяне. Ледзьве не звалілася на падлогу. Гляджу: сядзіць нейкі кот, чорны з белым, поўсць брудная, морда зусім не сімпатычная.

– Спадарыня, добрай раніцы! Ваш сусед – кот Васіль.

Толькі гэтага мне не хапала! Кот Васіль. Хоць бы Васілеўс які... Але культурна адказала:

– Рада знаёмству. Дазвольце прадставіцца: Масілія Першая.

– Як-як?

Добра, прабачу такую малаадукаванасць:

– Мася...

– Ма-ся... Якое прыгожае імя! Ты адкуль тут?

– Я ў вымушаным адпачынку. Увогуле ў мяне свая кватэра ў горадзе, хутка зноў паеду дамоў.

– Вось як. Слухай, Мася, выходзь сёння ўвечары ў сад. Я прыйду па цябе! – і скочыў некуды ўніз, толькі хвост мільгануў.

Я нават нічога не паспела адказаць. Вось хам! Нікуды я не пайду. Рабіць мне больш няма чаго. Яшчэ блых ад яго набрацца... А можа, і схаджу. Сумна ж... Думала-думала, ды заснула...

Прычнула ад таго, што прыйшоў гаспадар. Толькі насыпаў мне ў міску корму, як з вуліцы пачулася: «Ма-ся-яяяя, Мася-яяяя, выходзь! Мася-яяяя, Мася-яяяя, выходзь!» Толькі б гаспадар не пачуў. Ды – марна.

– Мася! Хто там цябе кліча? – засмяяўся ён. – Нейкі кавалер! Ідзі хутчэй на вуліцу.

І пакуль я раздумвала, ісці ці не, лёгенька падштурхнуў мяне нагой. Але, мужчынская салідарнасць!.. Што рабіць? Іду.

Васіль сядзіць высока на дрэве. Ён што, думае, я туды палезу? Нібыта прачытаў мае думкі, саскочыў уніз.

– Мася, прывітанне! Прыгожа выглядаеш. А я табе падарунак прынёс.

Авохці мне, мыш! Ён што, забіў яе? Няма слоў... Страчваю прытомнасць...

Ачуняла ў гаспадара на каленях. Значыць, знайшоў мяне і прынёс дахаты.

Убачыў, што я жывая, узрадаваўся:

– Прывітанне, Мася! Ну, і напужала ты мяне! Свежае паветра і каханне ап’яняюць, так?

Зарагатаў, зноў насыпаў корму і пайшоў спаць. А я села пісаць ліст гаспадыні.

Ліст да гаспадыні

Шчыра вітаю цябе, мая гаспадыня!

На жаль, мы даўно не бачыліся... Я вельмі сумую па табе! Не хварэй, калі ласка, і хутчэй папраўляйся.

Надвор’е ў нас добрае. Прыляцелі птушкі. Яны смачныя. За акном – вясна, а ў сэрцы – каханне. Не, не ў мамі, зразумела. Ёсць тут адзін... Кот Васіль. Ён... Ну... Такі... Знешне – нічога асаблівага, мы з ім толькі ўвечары гуляем разам. Яшчэ залазім на дрэвы і ловім птушак. А потым ядзім тар-тар пад зорным небам. Як у лепшых рэстаранах свету. Дарэчы, нядаўна каштавала мышаняціну. Пікантны смак, нічога не скажу.

Увогуле, жыццё на дачы мне падабаецца. Адна бяда – пчолы ў Васілёвага гаспадара. Я ж увогуле не ведала, што гэтыя пачвары існуюць. Думала, мужі такія.

А яны кусаюцца! Ды яшчэ як! І за што? Я ж толькі носам да іх доміка дакранулася, а адтуль цэлы рой вылецеў! Пакусалі мяне так, што, думала, памру. Прыйшла дамоў, як пабіты сабака.

Гаспадар доўга мазаў мне вочы гарэлкай. А пасля ўздыхнуў і лінуў гэтай гары ў маю міску... Гарэлка, як высветлілася, цудоўныя лекі. Спала нібы пад наркозам. Устала поўнасю здаровая!

Але гэта не галоўная наша бяда. Пакуль ты хварэш, мая гаспадыня, да нашага гаспадара заляцаецца суседка. Учора прынесла галубцы... І папрасіла, каб тэлэвізар адрамантаваў. Ідзі шукай электрыка, разумніца! Я, рызыкуючы жыццём, скокнула спачатку на тую міску з галубцамі, а потым павісла на яе спадніцы. Пакуль разбіраліся, што і як, паспела збегчы на вуліцу.

Васіль мне ўсё пра гэтую суседку расказаў: жыве на супраць нашай хаты, гаспадара свайго не мае, часам да яе заязджае мясцовы кіраўнік саўгаса...

Вядзём бязлітасную вайну! Замест латка хаджу толькі ў суседскую лазню пад палок (дурніца, дзверы не зачыняе ніколі). Сёння з Васілём пагрызлі яе цюльпаны, якія толькі пусцілі свае зялёныя расткі з зямлі. Заўтра пойдзем дамаўляцца з пчоламі, каб пакусалі гэтую спакусніцу. Давядзецца сцягнуць з хаты пачак цукру, каб разлічыцца. Нічога, чаго не зробіш для сямейнага дабрабыту.

Нарыхтоўка дроў, здаецца, хутка скончыцца. Да сустрэчы!

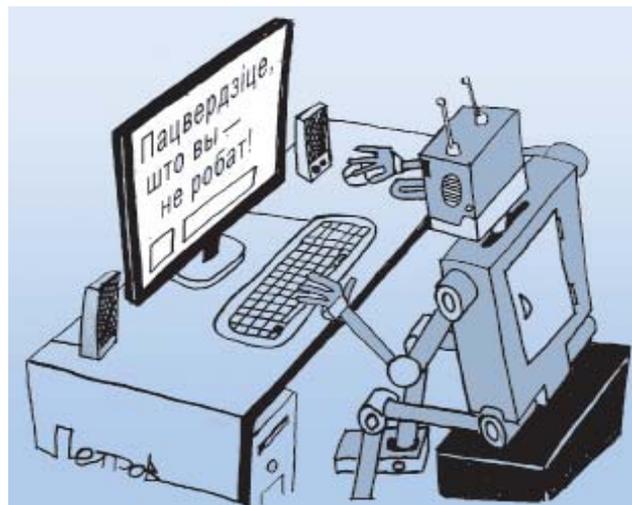
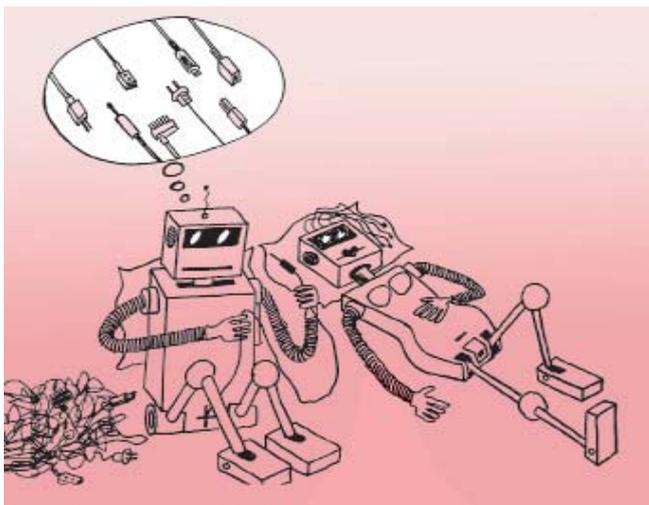
Ліст дасылаю праз шпака.

Твая Мася».

**ДЗЕНЬ
ДОБРЫ.
РОБАТЫ!**

Аляксандр ПЯТРОЎ х 3.

**Прымаўкі
з працягам**

У галаве вецер свішча. Заткні вушы!

Пайшлі дурнога, а за ім другога. Няўжо трэцяга шукаць?

Парожняя бочка звiнiць, а поўная маўчыць. Навошта ёй сябе звонам выдаваць?

Сам не хваліся, няхай людзі пахваляць. Ага, дачакешся ад іх.

Свая грязь і ў лужы відаць. Ды што ты ў мутнай вадзе ўбачыш?

Меней гавары – болей рабі. А калі ты дыктар?

У пеўня адна справа: кукарэкаць. А вось куры думаюць іначай.

Не ўсё тое ўсходзіць, што сеюць. Дзякуй богу, а то чаго б толькі ні нарасло!

Хто ўдаву мінае, той шчасця не мае. А дзе яна жыве?

Глядзіць, як воўк на казу. Няўжо так есці хочацца?

Гонар бокам вылазіць. Ці не адсюль і грыжа?

З гары і відаць далей. Але ж на яе і ўзбрацца трэба.

З ім піва не зварыш. Затое можна выпіць піва!

**Даслаў Анатоль ЗЭКАЎ,
г. Мінск.**

Праблемы з памяццю... і з законам

Магілёўскі раён. Да мясцовага аўтаслесара завітаў кліент – расійскі прадпрымальнік, што два месяцы таму пакінуў на рамонт аўто. (Машина зламалася, калі вадзіцель ехаў з Пскова ў Беларусь па агародніну.)

– Ну, дзе мне забраць грузавік? Колькі плаціць?

– Выбачайце, але ніяк не ўзгадаю, дзе ваш фургон, – развёў той рукамі. – Учора памятаў, а сёння – не... Урачы кажуць, праблемы з памяццю...

Бізнесмен не паверыў у такую раптоўную немач і звярнуўся да міліцыянераў. Яны і падказалі «хвораму», што аўто ён перавёз у Быхаўскі раён для продажу на запчасткі. І паабяцалі «вылечыць» яго хваробу за кратамі.

Да праблем з памяццю дадаліся праблемы з законам...

Грэх знайшоўся

Гомель. Чаго толькі не зробіш ад страху? Нават праглынеш пакет з наркотыкамі, як гэта зрабіў мужчына пры затрыманні яго супрацоўнікамі наркантраволі. Але, як кажуць, грэх не схаваеш у мех. «Глытальніка» адправілі ў бальніцу, дзе медыкі хутка дасталі атруту са страўніка.

Знаёмая мужчыны, што разам з ім заказала псіхатропы ў інтэрнэт-магазіне, аплаціла і атрымала адрас закладкі наркотыкаў, нічога глытаць не стала. Пры вобыску пакет знайшлі...

Зараз вырашаецца пытанне, як гэтай парачцы «замольваць» парушэнне: абмежаваннем ці пазбаўленнем волі.

Традыцыя... ашукваць

Мінск і Мінская вобласць. Некаторыя перакананы: адзін раз – выпадковасць, другі – супадзенне,

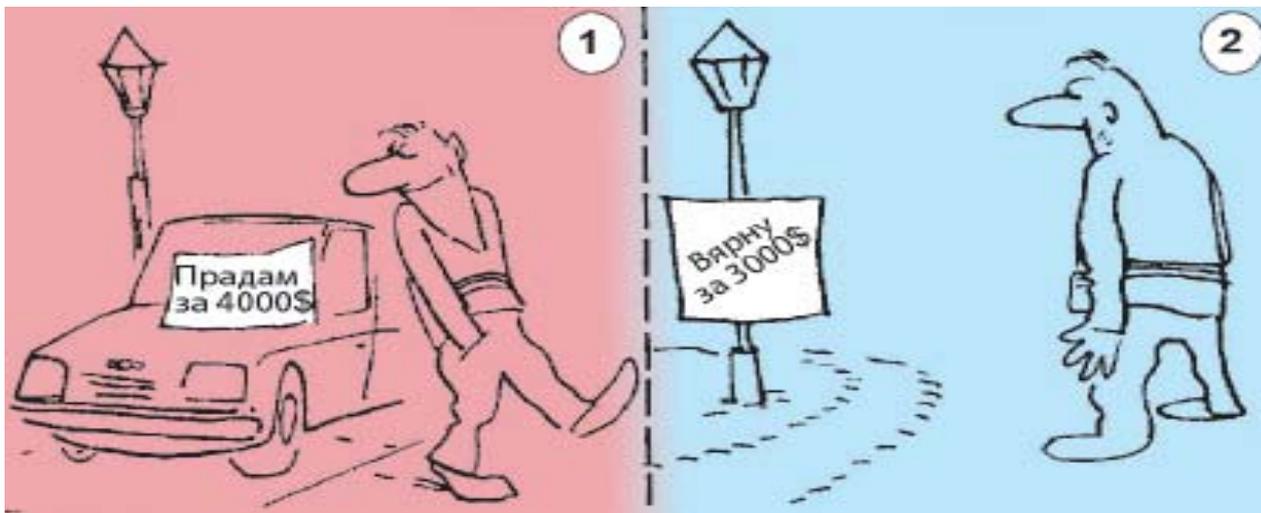
трэці – заканамернасць, чацвёрты – традыцыя...

Буйная беларуская страхавая кампанія страціла 73,5 тысячы рублёў з-за трох маладых мінчан. За нейкіх паўгода ашуканцы разыгралі мінімум чатыры аварыі з удзелам васьмі легкавых аўтамабіляў. І калі ў выпадковасць першага ДТЗ яшчэ можна было паверыць, то потым узнікла пытанне: чаму праблемы на дарозе былі менавіта ў дарагіх машын, у тым ліку застрахованых па праграме АўтаКАСКА?

Але ад традыцыі падманваць хаўруснікам давядзецца адвыкаць: іх арыштавалі. Узбуджана крымінальная справа.

Па інфармацыі прэс-цэнтра Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Уладзімір ЧУГЛАЗАЎ.

БЕГ НЕ НА МЕСЦЫ

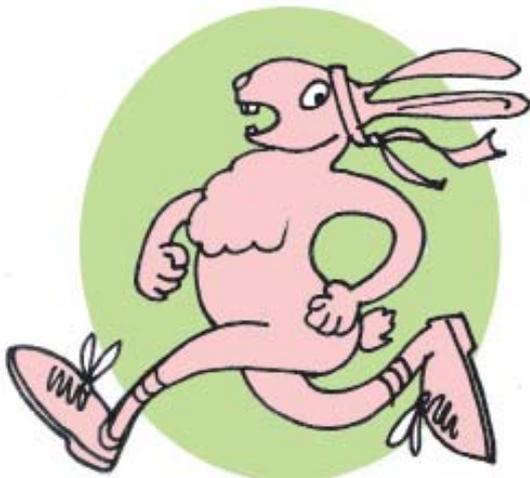
«Калі б бег ратаваў ад смерці,
заяц быў бы несмяротным».

Эстонская прыказка

Усе мы калісьці кудысьці беглі. Ці бяжым. Ці будзем бегаць. Ад кагосьці і з нейкай мэтай. З нізкага старту і з перашкодамі. Праз бар'еры (і турнікеты ў метро). На сярэднія дыстанцыі (з вяслом) і на доўгія (у ластах). І гэта звычайная з'ява. Жыццё... Вам будуць крычаць услед: «Які выдатны бягун у чырвоным шаліку!», а вы нават не зможаце спыніцца і адказаць: «Гэта не шалік, гэта – мой язык!», бо трэба бегчы.

Таму бяжым, браткі! А што ж вы хацелі: гэта **лёгка-кая атлетыка!** Від спорту, які ўключае бег на розныя дыстанцыі (у тым ліку эстафетны і з перашкодамі), лёгкаатлетычныя кіданні, мнагабор'і і скачкі, а таксама спартыўную хадзьбу. Між тым, першыя звесткі пра лёгкаатлетычныя спаборніцтвы адносяцца да 776 года да н. э., калі праводзіліся Алімпійскія гульні ў Старажытнай Грэцыі.

Першым з беларускіх спартсменаў атрымаў алімпійскі медаль (сярэбраны) Міхаіл Крываносаў (1956 год). А першым чэмпіёнам свету з беларускіх лёгкаатлетаў стаў Аляксандр Трашчыла (эстафета, 1983 год). На чэмпіянаце свету ў 1995 годзе па заваяваных медалях беларусы занялі 2-е месца ў агульнакамандным заліку.

НАВИНЫ СПОРТУ

«Эстонскі спрынтар затрымаўся на старце фінальнага забегу стаметроўкі і быў збіты кенійцамі, якія беглі круг пашаны...»

Таму зноў бяжым! **Бег**, як вядома, гэта састаўная частка амаль усіх відаў спорту. У лёгкай атлетыцы бег складае каля 2/3 усіх яе відаў. Спаборніцтвы па бегу праводзіліся ў Старажытных Егіпце і Грэцыі, Асірыі. Бег быў асновай старажытных Алімпійскіх і іншых гульняў. Адрозніваюць бег аздраўленчы, спартыўны, гладкі і з перашкодамі, а яшчэ – спрынт, марафон, крос...

«А я паверу ў карысць хуткага бегу пасля таго, як хамак, што бяжыць у коле, перажыве чарапаху!»

Аляксандр ЗОТАЎ

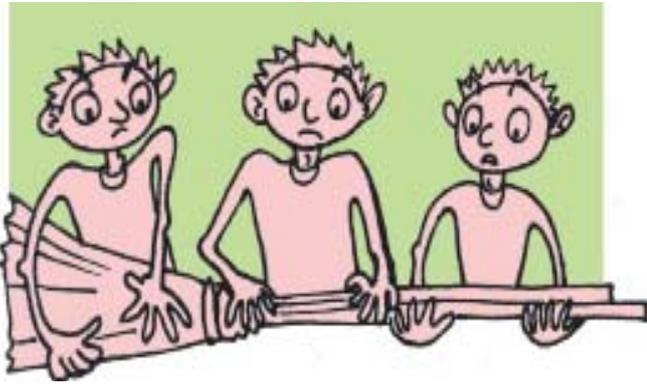

Калі ж бегчы надакучыць, можна спыніцца і адпачыць. А пасля перадыху – заняцца кіданнем. Лёгкаатлетычным. Калі сур'эзна, то **лёгкаатлетычныя кіданні** – гэта спартыўныя практыкаванні ў кіданні на далёкасць спартыўных снарадаў (кап'ё, дыск, молат, мяч, граната), у штурханні ядра. Спаборніцтвы па кіданні дыска і кап'я ўваходзілі ў праграму старажытнагрэчаскіх Алімпійскіх гульняў (з 708 года да н. э.). Беларускія спартсмены неаднаразова дасягалі ў гэтых дысцыплінах значных вяршынь. Сярод пераможцаў – уладальнікі Кубка свету, чэмпіёны свету і Еўропы, прызёры і чэмпіёны Алімпійскіх гульняў Рыгор Калнаотчанка, Эліна Зверава, Наталля Шыколенка, Ігар Астапковіч, Рамуальд Клім, Міхаіл Крываносаў, Васіль Рудзянкоў і іншыя.

ЖЫЦЦЁ, СМЕРЦЬ І... ЗАРАДКА

Сучасная прытча

Жыў-быў адзін стары, і былі ў яго тры сыны. Прышоў час, сабраўся бацька паміраць. Паклікаў да сябе хлопцаў, каб падзяліцца з імі жыццёвай мудрасцю. Даў у рукі венік і сказаў: «Ламайце яго». Але колькі ні спрабавалі сыны, нічога не атрымалася. «Вось так і вы, дзеці мае, – сказаў стары. – Пакуль разам, нішто не зможа вас зламаць».

Затым ён развязаў венік і працягнуў кожнаму па дубчыку. «А зараз паспрабуйце паламаць». Спрабавалі сыны, спрабавалі, але... зноў нічога не атрымалася. «Эх вы, хілякі! – раззлаваўся бацька. – Хоць зарадку ранаіцай пачніце рабіць. Ану, пайшлі прэч з маіх вачэй!» І перадумаў паміраць.

Бо за жыццё трэба змагацца. Амаль як у **лёгкаатлетычным мнагабор'і** – спартыўных практыкаваннях, якія складаюцца з некалькіх відаў бегу, скачкоў і кіданняў. Класічнымі лічацца пяці-, сямі- і дзесяцібор'е. Паходзяць таксама яшчэ з часоў Старажытнай Грэцыі.

А дзе барацьба, там і **скачкі**. Зноў жа – **лёгкаатлетычныя**. Тыя віды лёгкай атлетыкі, якія ўключаюць скачкі з разбегу ў вышыню, даўжыню, трайны скачок і скачкі з шастом. Вось гэта сапраўды насычаная праграма! Уволю наскачашся пад чужую дудку...

АНЕКДОТ

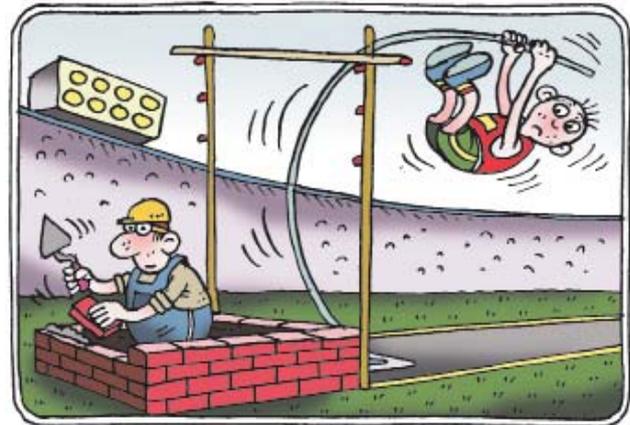
– Слухай, Шурык, ты ж у нас спартсмен. Падкажы якія-небудзь практыкаванні, каб хуценька жылот прыбраць, прэс накачаць, плечы, рукі...

– Агарод, Федзя. Толькі агарод!

Ну, і напрыканцы – **спартыўная хадзьба**. Як тлумачыць энцыклапедыя, ад звычайнай хадзьбы адрозніваецца абавязковым выпростваннем апорнай нагі ў каленным суставе пры вертыкальным становішчы, ад бегу – адсутнасцю безапорнай фазы руху. Вось як! Як від спорту складалася ў 2-й палове 19 стагоддзя. У праграме Алімпійскіх гульняў з 1908 года. Найбольш пашырана ў Вялікабрытаніі, Германіі, Італіі, Мексіцы, Расіі, Швецыі.

Р. S. Віншую вас, шануйныя вожыкаўцы, з II Еўрапейскімі гульнямі! Пачаліся захапляльныя падзеі, за якімі будучы сачыць усе прыхільнікі спорту. І мы з вамі, безумоўна, таксама. За новымі перамогамі!

**Вядучы рубрыкі аматар спорту
Аляксандр ЗОТАЎ.**

Студэнцкая ГУМАРЫНА

Анекдоты

Сапраўдны студэнт – гэта не той чалавек, што пытаецца, які сёння экзамен, а той, што цікавіцца, які экзамен ён сёння здаў.

* * *

Гутараць два студэнты.

– Ты можаш сказаць, на колькі прыкладна працэнтаў выканана твая курсавая?

– Ну, калі ўлічваць, што пачатак любой справы – гэта ўжо яе палова, дык на 51 працэнт!

* * *

Выкладчык фізікі каменціруе адказ студэнта: «Фарадэй у труне не перавернецца, аднак заварочаецца».

* * *

На юрыдычным факультэце на першым паверсе каля ліфта павесілі аб'яву: «Ліфт толькі для выкладчыкаў».

Студэнт чытае яе, хітра ўсміхаецца, падымаецца на другі паверх і спакойна заходзіць у ліфт, бо такіх аб'яў на іншых паверхах няма.

* * *

Студэнтка кажа на заліку:

– Вядомы нямецкі філосаф Імануіл Кент...

Выкладчык (здзіўлена):

– Ніколі не ведаў, што менавіта ў яго гонар назвалі марку цыгарэт.

* * *

Размаўляюць аднагрупнікі.

– Я нарэшце зразумеў, што з гэтым апавяданнем пачынаючага пісьменніка не так. У ім з адной тысячы сямісот слоў паўтары тысячы не патрэбны, – заўважае адзін.

– О, дык гэта як мая курсавая! – усклікае другі.

– Горш! Гэта як мая дыпломная! – прызнаецца трэці.

Алег КАРПОВІЧ.

* * *

«Я – выкладчык і заўважыў тэндэнцыю: чым бліжэй сесія, тым мацнейшы смех ад маіх жартаў на лекцыі. Адчуваю падман, бо жарты паўтараю...»

* * *

У 9 гадзін раніцы выкладчык чытае лекцыю пра тэорыю адноснасці. Раптам зверху чуецца гук перфаратара. Жаласны голас студэнта на ўсю аўдыторыю: «Як ён мяне тут знайшоў?!»

Фота Сяргея ЛАПЦЁНКА.

* * *

– Вось мне здаць экзамен па білетах куды прасцей, чым тэсты пісаць, – кажа адзін студэнт. – Там, калі табе трапляецца пытанне «Якога колеру кракадзіл?», дык чаго–небудзь ды нагаварыць можна. А ў тэсце яно будзе з варыянтамі адказу: а) зеленаваты; б) светлавата–зялёны; в) цёмна–зялёны; г) зялёны ў крапінку. Тут ужо верагоднасць адказаць правільна змяншаецца да дваццаці пяці працэнтаў...

– А пасля высвятляецца, што ён наогул не зялёны і ты не зразумеў пытанне!

МІНІЯЦЮРЫ

Не паспеў сказаць...

Ці то з дуба ён зваліўся,
Ці то грымнуўся з застрэшша,
Што з жанчынай ажаніўся
Удвая ажно старэйшай?

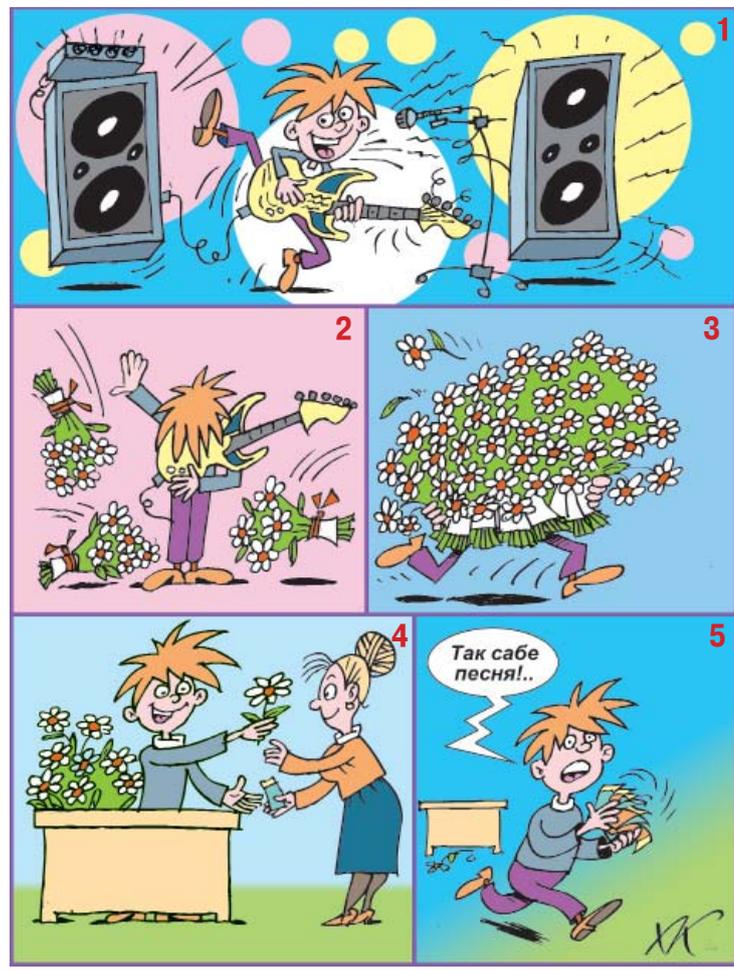
Гаварыў, яна тым разам,
Калі стаў прасіць рукі,
Не дала закончыць фразу,
Не паспеў сказаць: «Дачкі».

Сабачае жыццё

– Пажыць бы трохі мне іначай,
Хоць адзін дзень – жыццём сабачым.
– Не разумею, дарагі,
Цябе мне ліверкай карміць?
– Не! Павадочак адвязаць
І адпусціць у парк гуляць...

Мікола КАМАРОЎСКИ,
г. Орша.

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

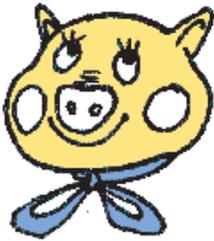
Вікенціў ПУЗАНКЕВІЧ і Міхась СТЭФАНЕНКА x 2.

Знарок не прыдумасы

«Вельмі прыгожыя, выхаваныя коцікі шукаюць клапатлівую сям'ю, у якой не п'юць, для сумеснага пражывання (бясплатна)».

«Прадаюцца парасяты, якія жывуць у вёсцы Заполле».

(З аб'яў.)

«Прысутнічае праблема адсутнасці грошай».

(З даклада.)

«Пражывае ў бацькоўскім доме ў Крычаве, які падзелены паміж ім і родзічамі».

(З даведкі.)

Алег ГУЦОЛ.

«Я бачыла, што ў яе спадніца, як і іншыя рэчы, з чужога пляча».

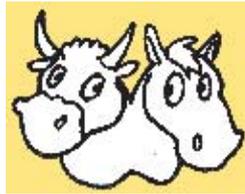
(З паказанняў сведкі.)

«Прадаецца дом, без зручнасцей, патрабуе рамонту, затое вельмі добрыя суседзі».

«Прадаецца карова-конь».

(З аб'яў.)

Запісаў
Міхась СЛІВА,
г. Рагачоў.

Алег КАРПОВІЧ.

ВЯСЁЛЫ СЛОУНІК

АВАДЗЕНЬ – авансавы дзень.
ДАКРАНАЦА – узнімаць груз кранам.
ДРАМАЦЬ – глядзець драму.
КАРПЕЦЬ – лавіць карпаў.
РАЧКАВАЦЬ – разводзіць ракаў.
СТУКАЧ – барабаншчык.

Патлумачыў
Міхал ШУЛЬГА,
Буда-Кашалёўскі раён,
г. п. Уваравічы.

НЕДАКУРАК – хворы певень.
ПАДРАНАК – маленькая рана.
ПАЛЕТКІ – птушкі.
СПІКЕР – аматар паспаць.
ШЫБАВАЦЬ – шкліць вокны.

Даслаў Мікалай НАВАРЫЧ,
г. Мінск.

**ПАЧУТАЙЦЕ
ДЗЕЦЯМ!**

Лёля БАГДАНОВІЧ

Дзяцел

Дзяцел стракаты
На вішні за хатай
Шукаў караедаў
Ды імі абедаў.

Сонечныя зайчыкі

Лічыла Волька пальчыкі:
На кожнай ручцы – пяць.
Ды сонечныя зайчыкі
Паклікалі гуляць.
Дзяўчынка апранаецца,
Шыбуе да дзвярэй,
А зайчыкі ўсміхаюцца,
Завуць: «Хутчэй, хутчэй!»

г. Барысаў.

Міхась ПАЗНЯКОЎ

Кабачок

На градзе,
Як парсючок,
Вырас белы
Кабачок.
Сакавіты,
Доўгі, гладкі.
Будуць смачныя
Аладкі.

Мішкава гора

Плача горка Мішанька:
Праглынуў ён вішаньку.
Лоўка так праскочыла
Разам з цвёрдай костачкай.
Ляжыць вішня ў жываце...
А як раптам прарасце
І аднойчы на галоўцы
У малога зацвіце?
Плача Міша – не суняць:
Як жа костачку дастаць?

Зоя НАВАЕНКА,
Глыбоцкі раён,
г. п. Падсвілле.

Вольга ЛАБАЖЭВІЧ

ЗАГАДКІ

Хоць калючы, ды не вожык,
Цвіце рэдка і прыгожа.
Ён з вазона на акне
Пазірае на мяне.

(Кактус.)

Прыгажун расце на полі,
Не сумуе там ніколі.
З жыта бачны ўсім здалёк
Сінявокі ...

(Васільк.)

Баяцца холаду і сцюжы,
Прыемны водар дораць ...

(Ружы.)

Як сыдзе снег,
Паўсюль на ўзлесках
З вясной вітаюцца

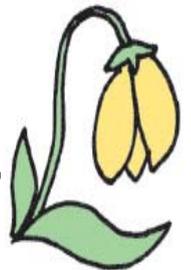
... (Паралескі.)

(Рамонкі.)

Ён падобны на званок,
Сонца і вясны сыноч.
Сярод кветак, нібы пан,
Вытанчаны зух – ...

(Ніцялюк.)

Буйныя кветкі яны маюць,
Уніз галоўкі нахіляюць.
Нібыта восені багіні,
Цвітуць чароўныя ...

(Вярбі.)

Белыя, ружовыя –
Рознакаляровыя.
Ў верасні складаем часта
Мы букеты з кветак ...

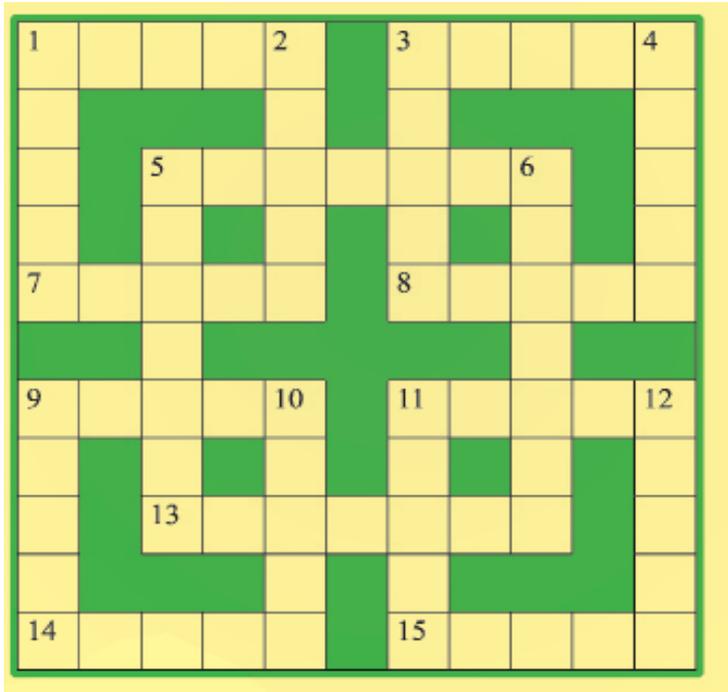
(Астра.)

г. Клецк.

Сонца, Тула, золата...

Крыжаванка

Па гарызанталі:

1. Жывёліна, якая па будове свайго цела самая блізкая да чалавека. 3. Найлепшы падарунак для дзіцяці. 5. Фрукт – маленькае сонца. 7. Амерыканскі брат Дзеда Мароза – Санта–... 8. Кветка, на якой варожаць, зрываючы пялёсткі. 9. Любімы час дня для пеўня. 11. Зялёны паласаты сакавіты плод. 13. Напалову чалавек, напалову конь. 14. «Невад» для матылькоў. 15. Марская зубатая рыба.

Па вертыкалі:

1. Яго ўпусціла Таня ў вершы Агніі Барто. 2. У казках ён самабор. 3. Салодкі «дада-так» да гарбаты. 4. Родны кут васьмінога. 5. Вялікі дом заможных людзей. 6. У Тулу з ім не ездзяць. 9. Загадка ў малюнках з рознымі знакамі і літарамі. 10. У песеньцы ён сядзеў у траве і сябраваў з мухамі. 11. Месца, дзе прадаюцца цукеркі. 12. Чорнае золата.

Адказы на старонцы 24.

Склала Алена КЕДА.

У хаце

Маленькая Дашка, гуляючы па рынку з бацькамі, незаўважна адстала ад іх і заблукала.

– Дзяўчынка, а дзе ты жынеш? – пытаюцца ў разгубленай малой прахожыя.

– Дзе, дзе... У хаце! – праз слёзы адказвае тая.

Як знайсці?

Малы Васілёк дурэе і моцна трасе галавой. Маці супакойвае яго:

– Сынok, не трэба так рабіць – страціш прытомнасць.

Вася на некалькі хвілін заціхае, а потым пытаецца:

– А як яе потым знайсці?

Мама «прафесія»

Маці распытвае дачушку, каб праверыць, ці добра тая ведае назвы прафесій.

– Саша, як завецца чалавек, што стрыжэ валасы?

– Цырульнік.

– Правільна. А той, хто кіруе машынай?

– Шафёр.

– Малайчына. А цёця, што ўвесь час гатуе ежу?

– Мама! – радасна ўскрыквае Саша.

Каб не любіў!..

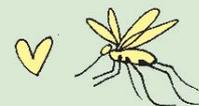
Данік скардзіцца маці:

– Мяне зноў моцна пакусалі камары! Чаму?

– Ты салодзенькі, вось яны цябе і любяць, – тлумачыць яна.

Увечары малы моліцца:

– Божачка, зрабі так, каб мяне ні адзін камар не любіў!..

Усё з каменю

Мікітка цікавіцца ў бацькі:

– А што такое каменны век?

– Гэта час, калі ўсё было з каменю, – адказвае бацька.

– І камп'ютары таксама? – здзіўлена ўдакладняе хлопчык.

Даслала Ганна ЧАРНУШЭВІЧ,

Слуцкі раён,
в. Замосце.

Уладзімір ЧУГЛАЗАЎ.

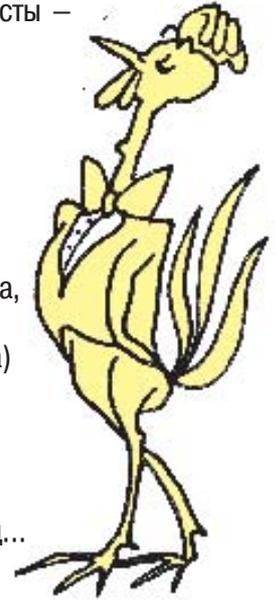
ДА ПАРЫ...

Ён быў, як певень, ганарысты,
Па-моднаму стрыг бараду.
Спартыўны стан, касцюм фарсісты –
Дзяўчат раззбройваў на хаду.

Нібы з вышэйшага сам роду,
Ды дурні ўсе вакол яго,
А ён уцяміў іх прыроду,
Як мае быць, да аднаго.

Вось так было, пакуль дзяўчына,
Што на паверх вышэй жыла,
(Не важна – Вольга ці Марына)
У рукі хвата не ўзяла.

Зрабіўся, нібы навабранец:
Ніжэй травы, цішэй вады.
Кудысьці знік даўнейшы глянец...
...Няма ўжо больш і барады.

Генрых ТАРАСЕВІЧ,
г. Мінск.

Ганна ЛЕО

Адна мая сяброўка ў далёкія-далёкія часы, калі шмат што ў нашай вялікай краіне было дэфіцытам, займела шапку з нерпы. Зараз гэты звярок занесены ў Чырвоную кнігу, таму стаўся непапулярным і выйшаў з моды.

Памятаю, як сяброўка прыйшла ў гэтай шапцы на працу і мы ўсім аддзелам па чарзе прымяралі яе! Твар жанчыны ззяў ад задавальнення: гэта ж менавіта на яе галаве будзе красавацца такая раскоша!.. Мы пазахапляліся, напрымяраліся і нарэшце расселіся па месцах – працаваць.

Гісторыя адбывалася ў канцы лютага, калі часта ідзе ці то снег, ці то дождж, ці то дождж са снегам...

На наступны дзень, калі мы разам выйшлі з працы і пайшлі на прыпынак, я заўважыла, што сяброўка ўхутана ў белую пуховую хустку.

– А чаму ты не ў сваёй шыкарнай шапцы? – здзівілася я.

Жанчына цяжка ўздыхнула і пачала расказваць.

– Ты не ўяўляеш, што са мной учора здарылася! Зайшла ў аўтобус, села і праз некалькі хвілін пачула такі агідны пах тухляціны... Азірнуўшыся, заўважыла побач жанчыну з сумкамі, даверху напакаванымі прадуктамі. Усё зразумела!.. Вырашыла паціху адсунуцца ад яе, але хіба ў гэтай штурханіне схаваешся? І ўставаць так не хацелася! Вось усю дарогу і праехала, прыкрыўшы нос каўняром паліто.

Але калі прыйшла дамоў, то і там адчула такі ж пах.

– І што? – здзівілася я.

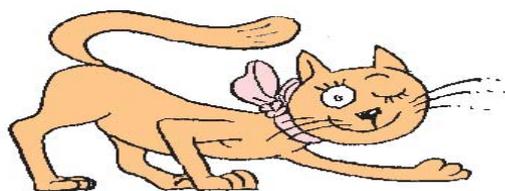
– А нічога. Нерпа есць рыбу?

– Есць.

– Ну, вось, мабыць, пад уздзеяннем вады шапка і ўзгадала, што не ўсю рыбу ператравіла. Уяўляеш, як я парадавала навакольных! І агідным пахам, які ішоў ад маёй галавы, і сваёй абуранай на працягу ўсёй дарогі фізіяноміяй.

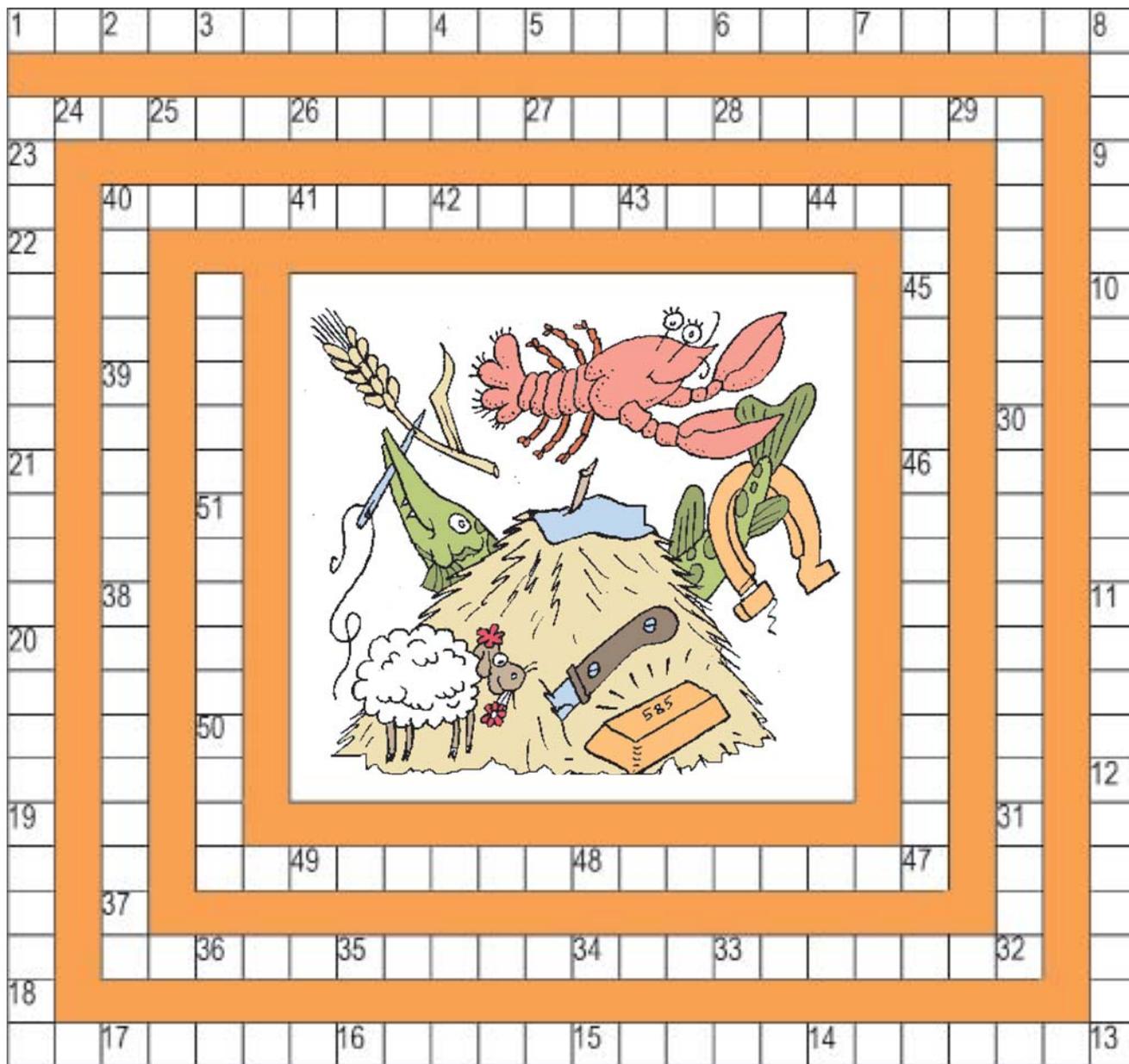
У гэтым месцы я пачала нетактычна хіхікаць...

г. Масква.

Хто ў боб...

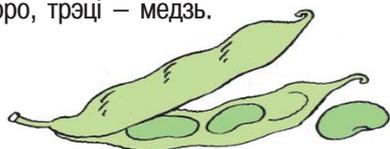
Чайнворд

1. Пакуль ..., датуль хлеб. 2. Які ... , такі і прыход. 3. Мядзведзь марыцца навучыцца гэтай прафесіі. 4. Калі ён свісне, здарыцца неверагоднае. 5. Дурны на санях дрыжыць, а ... пад ім ляжыць. 6. Быў бы ..., а мышы збягуцца. 7. Зямля – маці, праца – ... 8. ... не заяц, не ўцячэ. 9. Не аддаць яго – хуткі сродак пазнаёміцца

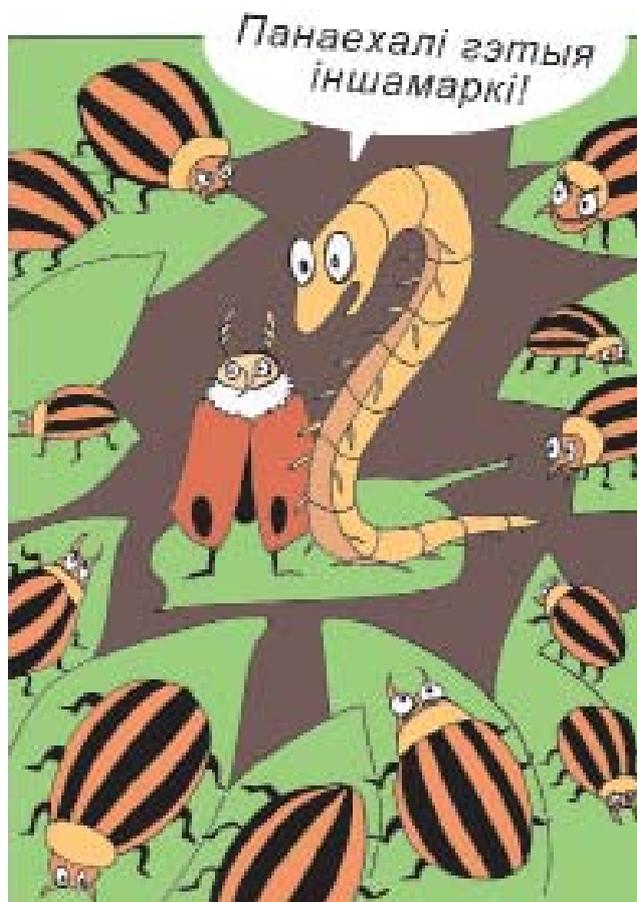
з судовым выканаўцам. 10. «Шэф» хаты. 11. Яе залатая версія выконвае ўсе жаданні. 12. Спадніца ў стылі рэтра. 13. ... – добрыя святкі: бліны ды аладкі. 14. Сябруе з ніткай. 15. Старадаўняя турма. 16. Старажытнарускі продак папяровых грошай. 17. Расліна – нежаданы госць у агародзе. 18. Багацце купца. 19. Людзей слухай,

а свой ... май. **20.** На языку – ..., а на сэрцы – халадок. **21.** Добрага карчма не папсуе, ліхога ... не паправіць. **22.** Ваўкоў баяцца – у ... не хадзіць. **23.** Студэнты забываюць пра яго напярэдадні экзамену. **24.** Ён, як і розум, павінен быць вострым. **25.** Яго жала дзяўчына ў песні «Касіў Ясь канюшыну». **26.** Спецыяліст па гультайстве. **27.** ... з дому – мышка на стол. **28.** Адна паршывая ... ўвесь статак псуе. **29.** Любіць працаваць з рыдлёўкамі і матыкамі. **30.** Уладальнік сярэбранага медаля сярод восеньскіх месяцаў. **31.** У родным лесе і ... родны. **32.** Посуд, у якім адчуваеш сябе няёмка. **33.** Чалавек не ... – не раскусіш. **34.** Яшчэ не дарос, каб звацца мужчынам. **35.** Ласкавае ... дзвюх матак ссе. **36.** ... і Варшавы дапытгае. **37.** ... з вадою – май з травой. **38.** Гандаль як свята. **39.** Беларускі бар. **40.** Калыска для зярнят. **41.** У ім цяжка адшукаць іголку. **42.** Хто ў боб, хто ў ... **43.** Большаму каню – большы ... **44.** Няўмелай асобе не цікавыя ні ружанец, ні ... **45.** Зяць за парог – ... за яешню. **46.** Ідэальнае злачынства: ахвяра добраахвотна развітваецца з маёмасцю. **47.** Самы папулярны выканаўца ў сярэднявеччы. **48.** Гусь свінні не ... **49.** Не той ..., што з вады сарваўся, а той, што ў вядры застаўся. **50.** Гаспадар у касцёле. **51.** Першы дзень госць – ..., другі – серабро, трэці – медзь.

Адказы на старонцы 23.

Склала Алена КЕДА.

Анастасія СКАРКО.

Пётр КОЗІЧ.

Касмічны памёт.
Клятва бюракрата.
Кніга скарбаў.
Лядовы месяц.
Пераплётныя птушкі.
Мядовы палац.
Падрыўная страва.
Пакутніцкая здольнасць.
Парог сэрца.
Пенсія года.
Мастацкая саманадзейнасць.

План-перакоп.
Посныя справы.
Правілы гіены.
Сакрэтны кот.
Страшны лейтэнант.
Сумны тавар.
Торт з агрэхамі.
Тэктанічны размол.
Фігурнае каханне.
Фінгал матча.
Цудадзейны амлет.

Заўважыла
Соф'я КУСЯНКОВА,
Рагачоўскі раён,
в. Лучын.

ПАД ВУГЛОМ 40°

Пётр КОЗИЧ x 2.

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

АНЕКДОТЫ

Дальнабойшчык, які рэгулярна перавозіць гарэлку, адрозніваецца ад сваіх калег не толькі жалезнымі нервамі, але і вельмі сумнымі вачыма.

* * *

- Чаму ты так рана, дарагі?
- Фуршэт адмянілі.
- Дык ты ж п'яны!
- А мы адмену адзначылі!

* * *

- Чаму мужчыны п'юць за жанчын стоячы?
- Каб ніхто не шыпеў на вуха: «Табе ўжо хопіць!..»

* * *

- Кум, бяры бутэльку ды прыходзь у госці! А калі і ты піць будзеш, дык бяры дзве.

* * *

- Для паляпшэння стрававання я п'ю піва, пры адсутнасці апетыту – белае віно, пры нізкім ціску – чырво-

нае, пры павышаным – каньяк, пры ангіне – гарэлку.

- А ваду?
- Такой хваробы ў мяне яшчэ не было!..

* * *

Мужчына праходзіць каля бара. Унутраны голас пытаецца:

- Зойдзеш?
- Мужчына, сціснўшы зубы, ідзе далей.

Унутраны голас:

- Ну, як хочаш! А я – зайду...

Наймяльнейшая
Міра

Генадзь АЎЛАСЕНКА

Русалкі, па ўяўленнях нашых продкаў, мелі выгляд прыгожых дзяўчат з доўгімі, распущанымі па плячах валасамі, блакітнымі вачыма і... без усялякага адзення.

Праўда, у некаторых мясцінах лічылі, што на русалках усё ж былі белыя празрыстыя сукенкі і – абавязкова – вянкi з белых кветак. І хто ведае, магчыма, гэтыя празрыстыя сукенкі, якія амаль нічога не хавалі, нават больш распалілі сэрцы маладых хлопцаў, чым поўная аголенаць. І, вядома ж, даводзілі юнакоў да вялікай бяды...

Так ці інакш, але русалкі – пастаянны персанаж не толькі славянскага, але і заходнееўрапейскага фальклору. Праўда, там яны – напалову дзяўчаты, напалову рыбы з сапраўднымі рыбінымі хвастамі (успомніце казку Ан-дэрсена «Русалачка»). Стварэнні ж усходнеславянскай міфалогіі знешне нічым не адрозніваюцца ад маладых гарэзлівых паненак. Таму дарэмна мастакі, што ілюструюць паэму Пушкіна «Руслан і Людміла», усялякі раз малююць істоты, што сядзіць на галінках дуба, на заходні манер, іншымі словамі – з сапраўдным рыбіным хвостом. І кожны раз, разглядаючы малюнак, міжволі спачуваеш беднай русалцы, уяўляючы, як ёй няпроста было ўскараскацца на высачэзнае дрэва.

Нашая гэтая русалка, усходнеславянская, і менавіта такой уяўляў яе сабе вялікі рускі паэт пры напісанні сваёй знакамітай паэмы! Таму вельмі проста яна магла апынуцца на дубе, а потым сядзець там, гойдаючыся на галінках і звесіўшы ўніз аголеныя зграбныя ножкі, уводзіць у вялікую спакусу мясцовых юнакоў.

Адбывалася такое на Русальны (Духаў) тыдзень, калі русалак можна было сустрэць у лесе, дзе яны любілі гушкацца на галінах ці вершалінах дрэў і крычаць: «Гу-гу-гу!» У гэты час людзі асцерагаліся хадзіць у пушчу ці дуброву. Бо калі міфічныя істоты спаткаюць чалавека (асабліва маладога мужчыну), дык абматаюць сваімі доўгімі валасамі і пачнуць казытаць, ажно пакуль небарака не памрэ ад сутаргавага рогату. А самі жартуны пры гэтым аж заходзяцца ад смеху, так ім весела.

Праўда, ад такой смяротнай неспадзеўкі існаваў надзейны паратунак. Трэба было мець пры сабе іголку альбо шпільку і хуценька ўкалоць ёй адну з русалак. Тады ўсе яны з крыкам і віскам кідаліся прэч ды беглі ажно да свайго вадаёма, каб паскардзіцца Вадзяніку.

Але абарона абаронай, а на працягу Русальнага тыдня лепш было ў лесе не паказвацца. Ды і рабіць там, шчыра кажучы, яшчэ не было чаго: ні грыбоў, ні ягад...

Ну, а ў вадзе русалкі стараліся зацягнуць чалавека на дно. Прычым часцей за ўсё гэта здаралася альбо менавіта на Духаў тыдзень, альбо незадоўга да яго. Таму і купацца нашы продкі пачыналі толькі пасля заканчэння Русальнага тыдня, якраз і вада да гэтага часу куды цяплейшай рабілася...

Адказы на чайнворд (стар. 20)

1. Цэп. 2. Поп. 3. Пчаляр. 4. Рак. 5. Кажух. 6. Хлеб.
7. Бацька. 8. Абед. 9. Доўг. 10. Гаспадар. 11. Рыбка.
12. Андарак. 13. Калядкі. 14. Іголка. 15. Астрог.
16. Грыўна. 17. Асот. 18. Тавар. 19. Розум. 20. Мядок.
21. Касцёл. 22. Лес. 23. Сон. 24. Нож. 25. Жыта.
26. Абібок. 27. Кошка. 28. Авечка. 29. Агароднік. 30. Кастрычнік.
31. Куст. 32. Талерка. 33. Арэх. 34. Хлопец.
35. Цяля. 36. Язык. 37. Красавік. 38. Кірмаш.
39. Шынок. 40. Колас. 41. Стог. 42. Гарох. 43. Хамут.
44. Танец. 45. Цешча. 46. Ашуканства. 47. Арганіст.
48. Таварыш. 49. Шчупак. 50. Ксёндз. 51. Золата.

Блізняты

Неверагодна лёгка на пад'ём. З радасцю пойдучь у паход, у тэатр, на прагулку... Куды заўгодна!

Блізнятам усё цікава. Згодныя на любы адпачынак, абы ў добрай кампаніі.

Анастасія СКАРКО.

16+

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс № 6 (1569), 2019 год.
Выдаецца з ліпеня 1941 года.

Заснавальнікі: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія: Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, Мікола ПРГЕЛЬ, Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Міхась КАВАЛЕЎ, Казімір КАМЕЙША, Алег КАРПОВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Уладзімір САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ, Мікола ШАБОВІЧ.

Рэдакцыя: Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара, мастацкі аддзел), Алена КЕДА (аддзел фельетонаў і пісьмаў), Вераніка МАНДЗІК (аддзел літаратуры), Анастасія СКАРКО (мастацкі аддзел).

Адрас рэдакцыі

Юрыдычны адрас: Рэспубліка Беларусь, 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.
E-mail: info@vziazda.minsk.by.

Паштовы адрас: Рэспубліка Беларусь, 220034, г. Мінск, вул. Захарава, 19.

E-mail: a-vojik@yandex.by;

Тэлефон галоўнага рэдактара, намесніка галоўнага рэдактара, аддзелаў фельетонаў і пісьмаў, літаратуры, мастацкага — 244-92-37, бухгалтэрыі — 287-18-81, факс — 284-84-61.

Падпісныя індэксy:

74844 — індывідуальны, 01380 — індывідуальны льготны, 748442 — ведамасны, 01381 — ведамасны льготны.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі № 520 ад 10.12.2012, выданае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Выдавец

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
Дырэктар — галоўны рэдактар Павел Якаўлевіч СУХАРУКАЎ

Камп'ютарная вёрстка: Святлана ТАРГОНСКАЯ
Стыльрэдактар: Марыя ГІЛЕВІЧ

Падпісана да друку 06.06.2019. Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79.

Ул.-выд. арк. 3,31. Тыраж 601 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «БудМедыяПраект».
ЛП № 02330/71 ад 23.01.2014, вул. В. Харужай, 13/61, 220123, Мінск, Рэспубліка Беларусь.

Матэрыялы не рэагуюцца і не вяртаюцца, прымаюцца толькі ў электронным выглядзе.
Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова спасылца на «Вожык».
Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

© Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2019
© РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», 2019

Адказы на крыжаванку (стар. 18)

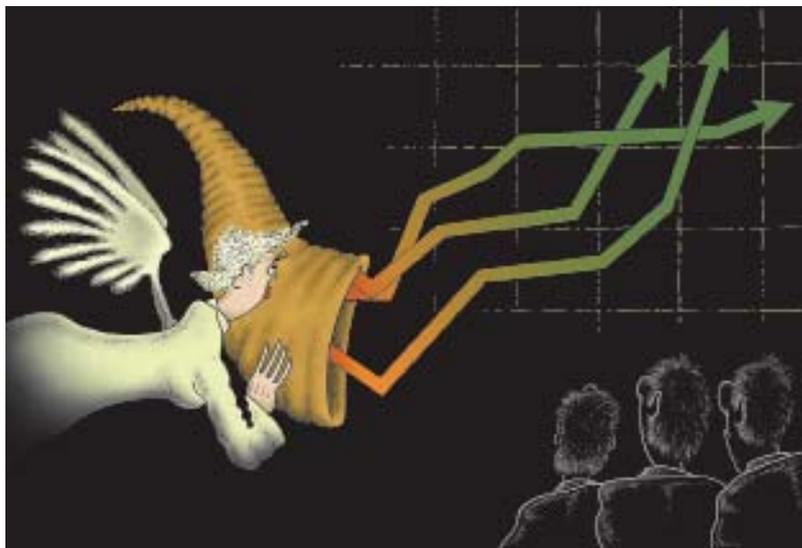
Па гарызанталі:

1. Малпа. 3. Цацка. 5. Абырыкос. 7. Клаўс. 8. Рамон. 9. Ранак. 11. Кавун. 13. Кентаўр. 14. Сачок. 15. Акула.

Па вертыкалі:

1. Мячык. 2. Абрбус. 3. Цукар. 4. Акіян. 5. Асабняк. 6. Самавар. 9. Рэбус. 10. Конік. 11. Крама. 12. Нафта.

Графікі будаваў Аляксандр ШМІДТ

Валянцін ГУБАРАЎ, «Дача» (палатно, алей).

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ – 74844,

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ЛЬГОТНЫ

(для жыхароў сельскай мясцовасці: райцэнтры і населеныя пункты раёнаў) – **01380**;

ВЕДАМАСНЫ – 748442,

ВЕДАМАСНЫ ЛЬГОТНЫ (для ўстаноў Міністэрства культуры, Міністэрства адукацыі) – **01381**.

**Выпішы
«Вожык»
і ён да цябе
прыйдзе!**

**ПАДПІСКА НА ІІ ПАЎГОДДЗЕ
2019 ГОДА**

Падпіска на 1 месяц каштуе:

індэкс 74844, цана 5 рублёў 74 капейкі,
індэкс 01380, цана 4 рублі 72 капейкі,
індэкс 748442, цана 16 рублёў 44 капейкі,
індэкс 01381, цана 13 рублёў 23 капейкі.

Падпісачца
можна ў любым аддзяленні
связі РУП «Белпошта»,
у кіёсках РУП «Белсаюздрук».
А яшчэ — па інтэрнэце
(з дапамогай пластыкавых
электронных картак,
электронных грошай)
ці праз аўтаматызаваную сістэму
Адзінай разлікова-інфармацыйнай
прасторы (АРИП).

